

Det hållbara resandet i Sörmland 2025

Målet om
utbyggnad av
cykelväg
är uppnått

Målet om
transport-
sektorns
utsläpps-
minskning
nås inte

Målet om
antal
påstigningar i
kollektiv-
trafiken
nås inte

Målet om
kundnöjdhet
för kollektiv-
trafiken
nås inte

Målet om
ökade
färdmedels-
andelar för
cykel
nås inte

Flen

Inför "När du vill
trafik" tillsammans
med regionen

Eskilstuna

Stöttar arbetsgivare
att göra gröna
resplaner

Nyköping

Etablerar hållbara
mobilitetstjänster i
nytt bostadsområde

Region Sörmland

samverkar
storregionalt för att
stärka den hållbara
tillgängligheten

Läs mer på utvecklasormland.se om hur utvecklingen för det hållbara resandet ser ut samt vilka insatser som sker för att främja det hållbara resandet

Innehåll

- **Syftet med årsbokslutet för hållbart resande**
- **Så här går det för våra mål**
- **Resandet förändras över tid i Sörmland**
- **Så upplever invånarna möjligheterna att resa hållbart i Sörmland 2025**
- **Insatser som har skett i länet för att främja hållbart resande**

INLEDNING

Syftet med årsbokslutet för hållbart resande

Det finns flera regionala styrdokument som pekar på behovet av att öka det hållbara resandet och tillgängligheten i Sörmland:

- Sörmlands Regionala utvecklingsstrategi
- Klimatneutralt Södermanland 2045 - Regional klimat- och energistrategi
- Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035
- Länsplan för regional transportinfrastruktur för Södermanlands län 2026–2037
- Sörmlands program för utveckling av besöksnäringen 2025 till 2035
- Regional cykelstrategi för Sörmland

Kommunerna i Sörmland har egna planer och styrdokument som belyser behovet av ett ökat hållbart resande och insatser som krävs för att främja utvecklingen.

Syftet med ett årsbokslut för hållbart resande är att följa länets utveckling och arbete kopplat till hållbart resande. Årsbokslutet kan användas för att utvärdera om utvecklingen sker i takt med de mål och ambitioner som är satta i länets olika styrdokument.

Årsbokslutet avser att ge en överblick av länets utveckling och arbete för hållbart resande och kommer inte att följa upp arbetet eller utvecklingen i detaljnivå. Mer detaljerad uppföljning görs i uppföljningarna för de olika styrdokumenterna.

Så här går det för våra mål

Antalet påstigningar på kollektivtrafiken minskar

Antal resta kilometer med tåg ökar men minskar med buss

**Kundnöjdheten för Sörmlands-
trafiken minskar**

Utvecklingen går åt fel håll eller i otillräcklig takt för att vi ska nå de flesta av länets mål för hållbart resande.

Påstigningarna på både tåg och buss minskar mellan 2024 och 2025. Målet i trafikförsörjningsprogrammet om att år 2035 ha 19 miljoner påstigande på buss och Mälartåg ser inte ut att nås.

Antalet resta kilometer med tåg har ökat från 2024, tack vare att vi reser längre med tåg. Däremot så minskar resta kilometer med buss mellan 2025 och 2024.

Den totala kundnöjdheten för kollektivtrafiken minskar mellan 2023 och 2025 och ligger i år på 70 procent kundnöjdhet. Målet i trafikförsörjningsprogrammet om att år 2035 nå 80 procent ser därmed inte ut att nås.

**Gång och
cykels
färdmedels-
andel är
oförändrad**

Cykels färdmedelsandel är relativt oförändrad mellan 2024 och 2025, från att ha stått för åtta procent av resorna 2024 till sju procent 2025. Jämfört med 2019 har den minskat något och vi är därmed långt ifrån att nå målet om en ökning på tio procent till 2030. Vi ser samma trend för gångtrafikens färdmedelsandel.

**Transport-
sektorns
utsläpp minskar
inte i tillräcklig
takt**

Transportsektorns utsläpp har minskat med cirka 20 procent mellan 2019 och 2023. Utsläppen mellan 2022 och 2023 är nästintill oförändrade. Resultat för 2024 och 2025 finns ännu inte publicerat. På nationell nivå ökar transportsektorns utsläpp under 2024 och 2025, vilket troligen har effekt även i Sörmland. Att Sörmland ska vara klimatneutralt 2045 som anges i Sörmlands klimat- och energistrategi ser inte ut att nås.

**Antalet km
cykelväg
ökar**

Det enda mål som vi har nått är målet om att antalet kilometer biltrafikseparerad cykelväg i Sörmland ska ha ökat med tio procent till år 2030 jämfört med år 2019.

Så förändras resandet över tid i Sörmland

Nedan redovisas utvecklingen för ett urval av olika nyckeltal från resultatet av Sörmlands allmänhetsundersökning och ombordundersökning för kollektivtrafiken, samt data som Sörmlandstrafiken och Mälardalstrafik rapporterat in till Trafikanalys. För de flesta nyckeltal kommer jämförelser att göras mellan 2025 och 2024, men då vissa frågor har ställts lite annorlunda under 2024 kommer några av nyckeltalen i stället att jämföras med 2023 för att ge en mer korrekt bild över utvecklingen. Då det inte skett någon resvaneundersökning under året kan vi inte följa upp hur resandet fördelar sig mellan kommunerna i länet.

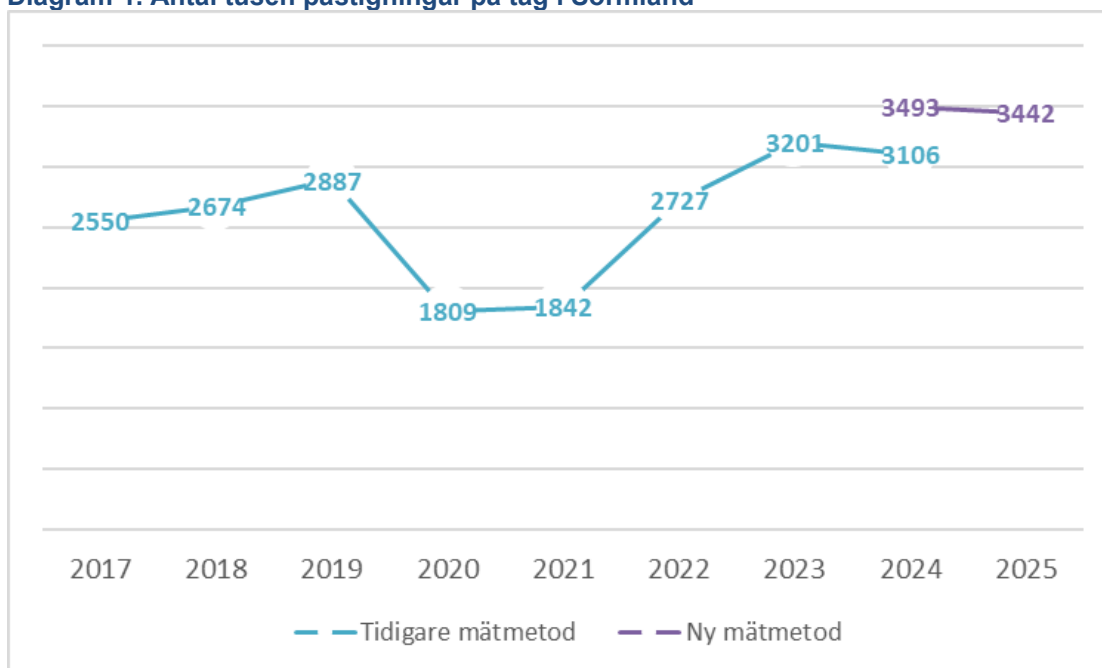
Vi reser lika mycket 2025 som 2024

Under en genomsnittlig dag år 2025 gjorde 72 procent av regioninvånarna någon form av resa under dagen, vilket är precis lika stor andel som under 2024. När vi tittar på kombinationsresandet ser vi ingen förändring mellan 2025 och 2024, 16 procent använder två färdmedel och tre procent använder tre färdmedel under sin resa.

Vi reser mindre med kollektivtrafik

Som visas i diagram 1 har antalet påstigningar på Mälartåg och Gnestapendeln minskat från 3493 år 2024 till 3442 år 2025. Under 2025 har en ny mätmetod använts vilket har gett högre värden jämfört med tidigare år, utan att antalet påstigningar faktiskt har ökat. De två värden som visas för år 2024 är med mätmetoden som använts tidigare år. Den visar ett lägre värde än den nya mätmetoden, trots att antalet påstigningar egentligen är detsamma för året. Den nya mätmetoden ger ett mer tillförlitligt resultat. Vi har även använt andra datakällor för årets mätning som skiljer sig något från mätningen 2024. I årsbokslutet för 2024 togs statistiken ut från Trafikanalys, vilket har visat sig vara otillförlitlig statistik för tågpåstigningarna före 2022. I årets bokslut har statistiken i stället tagits från interna databaser hos Sörmlandstrafiken som har tillgång till historiska data för Mälartåg och SJ som trafikerat banorna tidigare år. Statistiken skiljer sig därför något från 2021 och bakåt i de olika mätningarna.

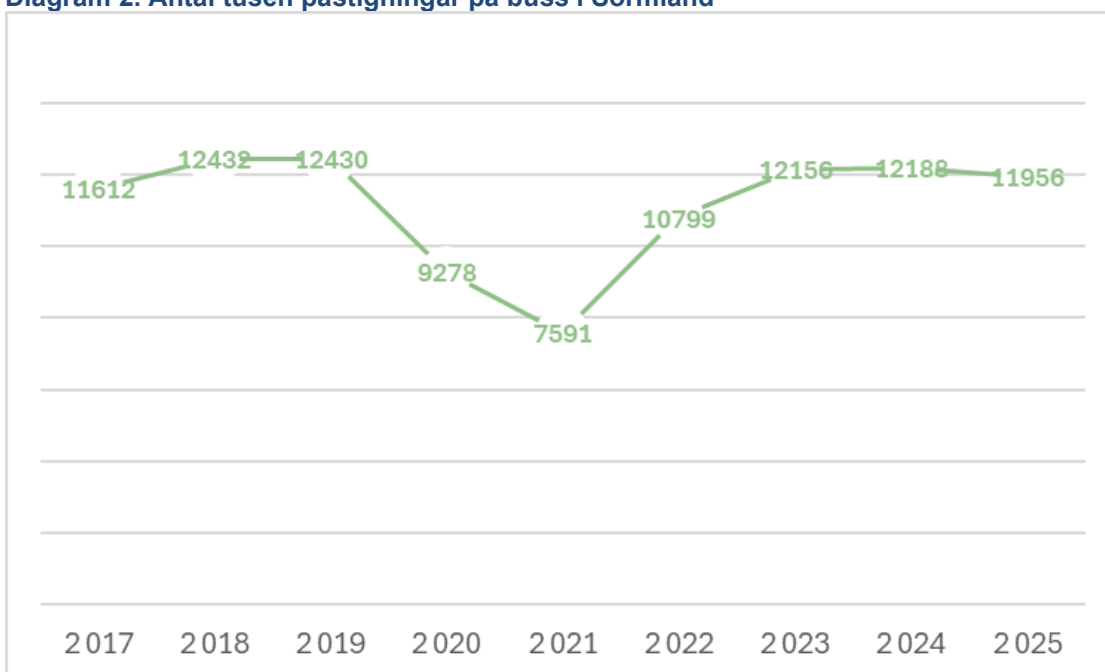
Diagram 1. Antal tusen påstigningar på tåg i Sörmland

Källa: Data från Mälardalstrafik Gnestapendeln och SJ

Även för Sörmlandstrafiken ser vi en liten minskning av antalet påstigningar mellan år 2024 och 2025, från 12 188 tusen år 2024 till 11 956 tusen 2025, vilket syns i diagram 2.

Diagram 2. Antal tusen påstigningar på buss i Sörmland

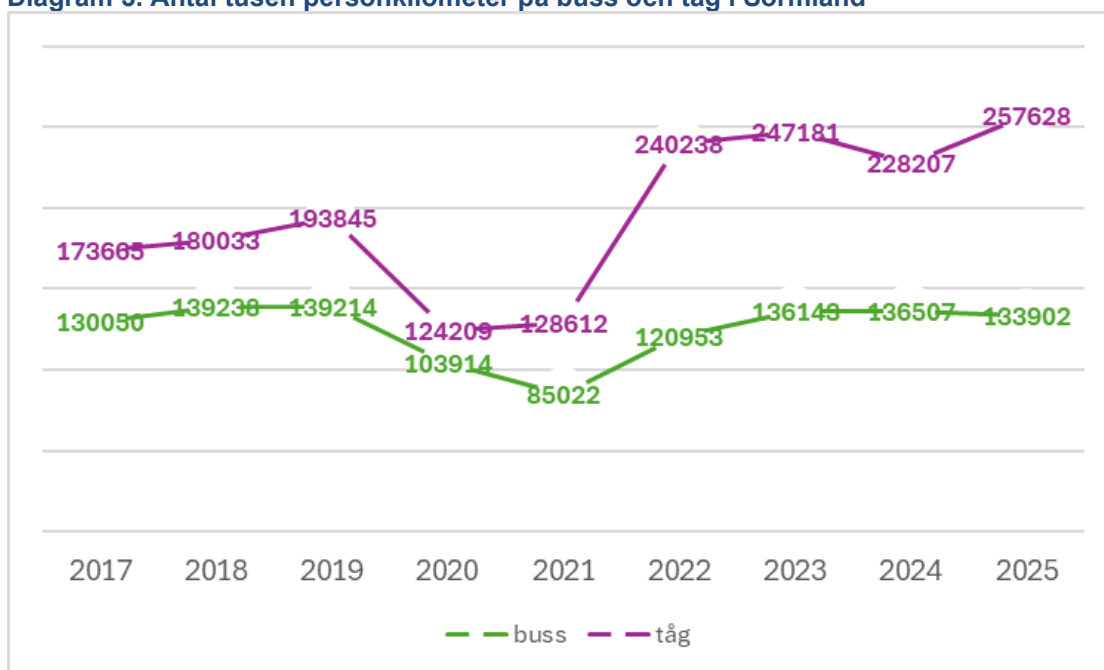

Källa: Data från Sörmlandstrafiken.

Vi reser längre med tåg

Tittar vi i stället på hur långt sörmlänningarna har rest med buss och tåg ser vi en minskning med buss och en ökning med tåg mellan 2024 och 2025. För buss ser vi en liten minskning från 136 507 tusen kilometer som rests under 2024 till 133 902 tusen kilometer 2025, som syns i diagram 3. Medan antalet kilometer som rests med tåg har ökat från 228 007 tusen kilometer 2024 till 257 628 tusen kilometer 2025.

Diagram 3. Antal tusen personkilometer på buss och tåg i Sörmland

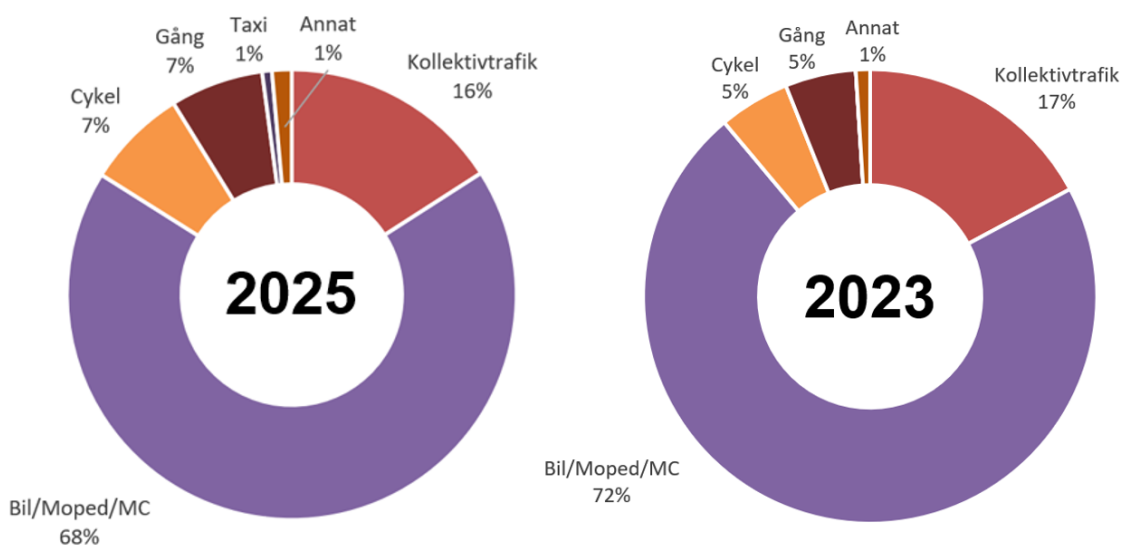

Källa: Data från Trafikanalys, Sörmlandstrafiken samt Mälardalstrafik

Fördelningen av färdmedel är relativt oförändrad

Jämför vi resandet mellan olika färdmedel ser vi att kollektivtrafikens färdmedelsandelar minskat med en procentenhet mellan 2023 och 2025, från 17 procent 2023 till 16 procent 2025. Andelen resor med gång och cykel ser ut att ha ökat från fem procentenheter 2023 till sju procentenheter 2025. Men utifrån att undersökningarna 2023 och 2025 genomfördes under olika tidpunkter på året beror troligen denna ökning till största del på en skillnad i väderförhållanden som påverkar valet av resa, snarare än en förändring mellan åren. I och med att förändringarna är så pass små för cykel och gång kan man därför tolka resultatet som att utvecklingen för gång och cykel mellan 2023 och 2025 är oförändrad. Bil och andra motorfordon har minskat från 72 procent 2023 till 68 procent 2025, vilket troligen också beror på säsongsskillnaderna för gång och cykel, och inte på en faktisk minskning av bilresor.

Diagram 4. Färdmedelsfördelning 2025 och 2023

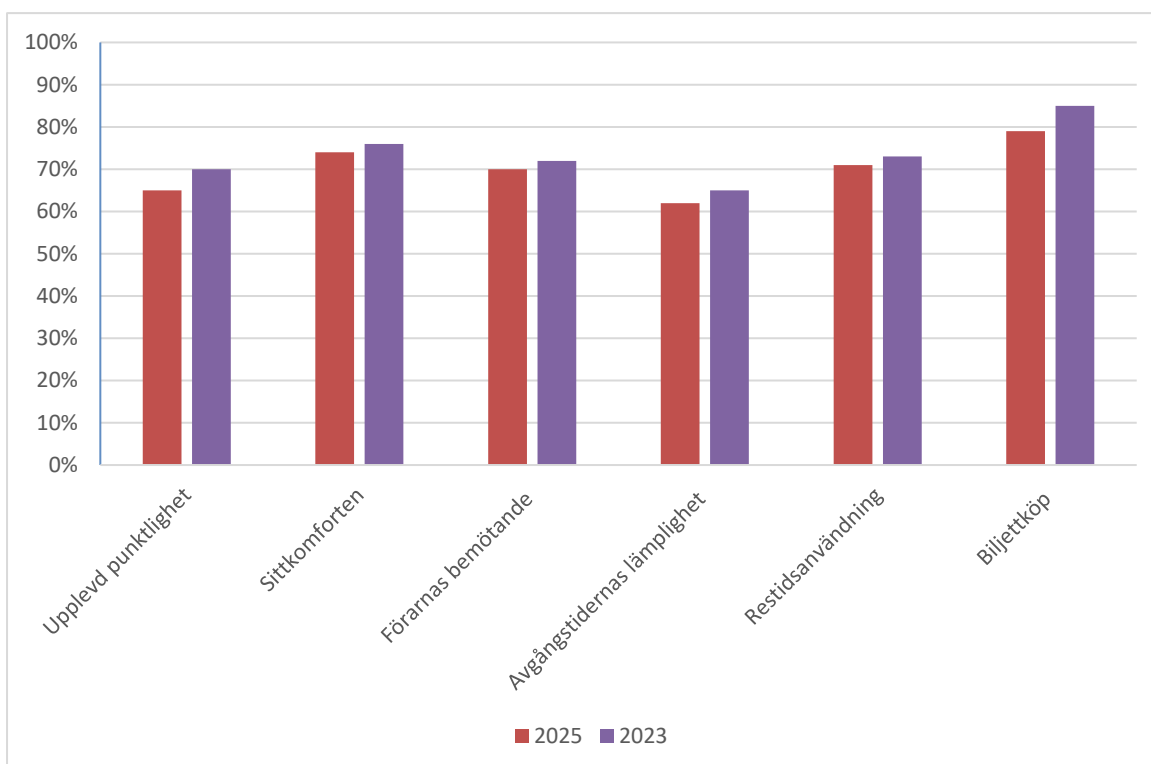
Källa: Data från Allmänhetsundersökning 2023 och 2025

Den totala nöjdheten med kollektivtrafiken minskar

Den totala nöjdheten har minskat mellan 2025 och 2023 enligt både undersökning som sker ombord i kollektivtrafik och hos allmänhet. 70 procent av resenärerna som tillfrågas ombord på Sörmlandstrafiken uppger att de är nöjda med kollektivtrafiken 2025, jämfört med 73 procent 2023. När samma fråga ställs till allmänheten uppger endast 57 procent att de är nöjda 2025, jämfört med 59 procent 2023. Nöjdhet kan brytas upp i olika faktorer, vilket visas i diagram 5. Störst minskning ser vi hos andelen resenärer som upplever att det är enkelt att köpa biljetter och resekort, som har sjunkit med sex procentenheter från 2023. Därefter kommer den upplevda punktligheten, avgångstidernas lämplighet och om resenären skulle rekommendera Sörmlandstrafiken till en vän som alla har minskat med två procentenheter. Upplevelsen av sittkomforten och möjligheten att använda restiden till det de vill har försämrats med en procentenhet. Trots minskningen under året är enkelheten att köpa biljetter den faktor som sörmlänningarna är mest nöjda med, 79 procent upplever det enkelt att köpa biljetter 2025. Lägst betyg ser vi för andelen sörmlänningar som skulle rekommendera Sörmlandstrafiken till en

vän. Endast 35 procent uppger under 2025 att de skulle rekommendera Sörmlandstrafiken. Denna fråga är dock ställd till allmänheten och inte ombord på bussar och tåg. Frågan är även den enda fråga som haft en positiv utveckling under 2025 då den låg på 34 procent år 2023.

Diagram 5. Nöjdhet utifrån olika parametrar

Källa: Data från ombordundersökningen 2023 och 2025

Så upplever invånarna möjligheterna att resa hållbart i Sörmland

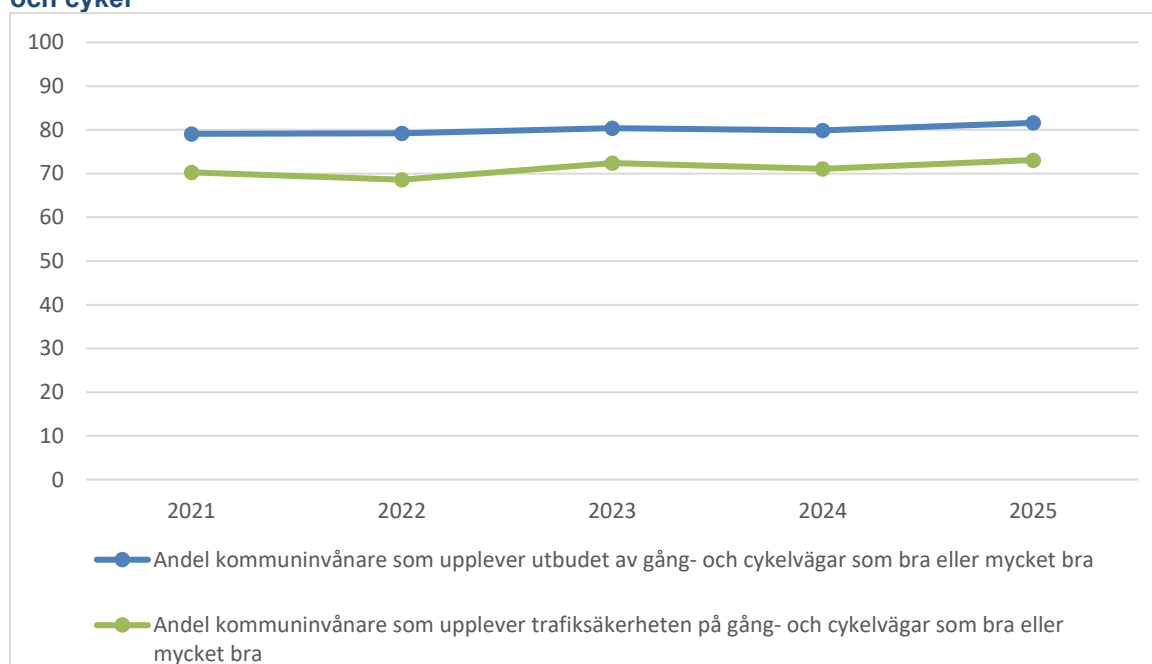
Den upplevda möjligheten och attraktiviteten att resa hållbart baseras på flera olika faktorer. De viktigaste faktorerna som påverkar personers färdmedelsval är tid, pengar och bekvämlighet i relation till andra alternativ. Faktorer som resans påverkan på hälsa och miljö är också betydande men för en betydligt mindre andel av befolkningen. Bekvämlighet handlar om allt från komforten på fordonet till att känna att färdmedelsvalet fungerar smidigt ihop med livspusslet.

Ett viktigt verktyg för att påverka tid, bekvämlighet och pris är att arbeta främjande för hållbara färdmedel i både utformningen av infrastrukturen för transporter och i utbudet av färdmedel och mobilitetstjänster.

SCB:s medborgarundersökning för Sörmland visar hur invånarna i länet upplever förutsättningarna för olika former av resande. I undersökningen för 2025 har kommuninvånare från alla kommuner utom Vingåker svarat på de flesta frågor. Frågan om förutsättningarna att resa med bil i kommunen är ett undantag från detta där endast medborgare från Eskilstuna, Nyköping och Katrineholm har svarat.

Resultatet av undersökningen visar en positiv utveckling för invånarnas upplevda förutsättningar att kunna cykla i kommunen. Undersökningen ställer två frågor kopplat till cykling, dels upplevelsen av utbudet av gång- och cykelvägar, dels deras upplevelse av trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i kommunen. I båda dessa frågor har invånarnas genomsnittliga upplevelse förbättrats mellan år 2024 och 2025, dock är förändringen väldigt liten, vilket visas i diagram 6. År 2025 upplever 81,6 procent av invånarna att utbudet av gång- och cykelvägar i Sörmland är ganska bra eller mycket bra, jämfört med 79,9 procent år 2024. Upplevelsen av trafiksäkerheten för gång och cykelvägar är något lägre där 73,1 procent upplever att denna är ganska bra eller mycket bra, jämfört med 71,1 procent 2024.

Diagram 6. Sörmlands kommunmedborgares upplevelse av förutsättningarna för gång och cykel

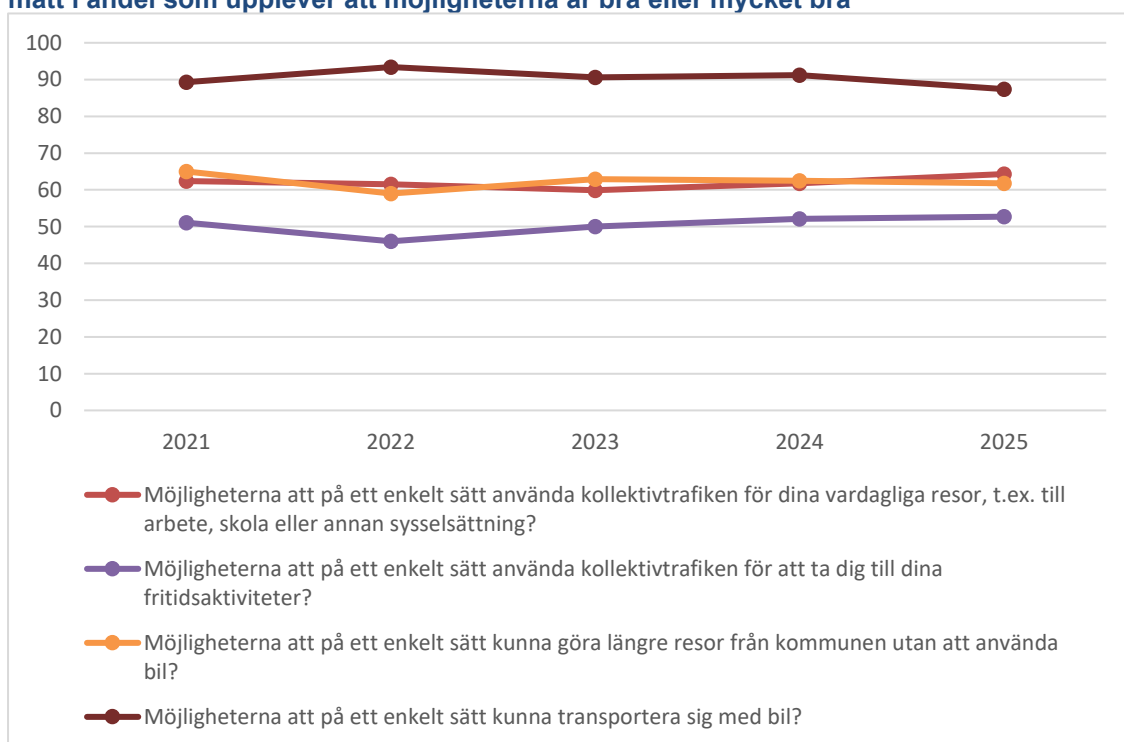

Källa: SCB medborgarundersökning

SCB:s medborgarundersökning undersöker även hur sörmlänningarna upplever förutsättningar för att resa med kollektivtrafik i jämförelse med bil vilket vi ser resultatet av i diagram 7. Vi ser en ökning av andelen kommuninvånare i Sörmland som upplever att de på ett enkelt sätt kan använda kollektivtrafiken för sina vardagliga resor, samt för sina fritidsresor mellan år 2024 och 2025. 64 procent upplever det möjligt att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken till sina vardagsresor, så som arbete, skola eller

annan sysselsättning och 53 procent till sina fritidsresor i 2025 års undersökning. 62 procent av kommuninvånarna upplever att det är möjligt att enkelt kunna göra längre resor från kommunen utan bil under 2025, vilket är ungefär samma som under 2024. Möjligheten att enkelt transportera sig med bil har minskat med fyra procentenheter från 2024 och ligger under 2025 på 87 procent.

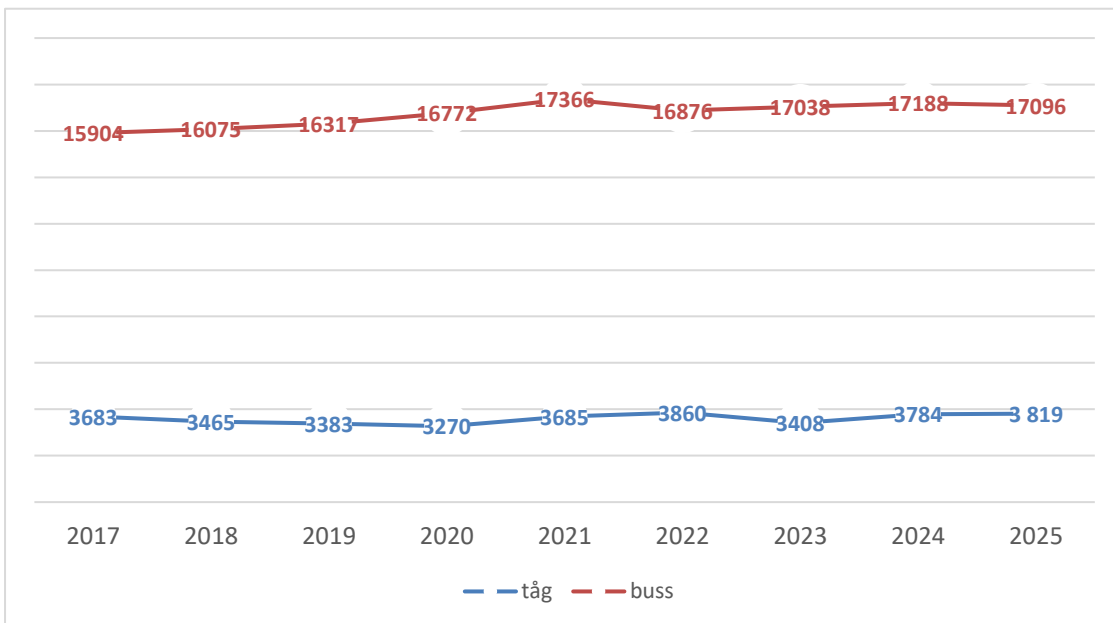
Diagram 7. Sörmlands kommunmedborgares upplevelse av förutsättningar för resande mätt i andel som upplever att möjligheterna är bra eller mycket bra

Källa: SCB medborgaundersökning

Utbudet av tågtrafik har ökat under 2025 medan utbudet av busstrafik har minskat, räknat på antalet tusen kilometer tågtrafik och busstrafik som kör i Sörmland. Diagram 8 visar hur utbudet av tågtrafik och busstrafik har förändrats över tid. År 2025 har Sörmland 3 819 000 kilometer tågtrafik och 17 096 000 kilometer busstrafik.

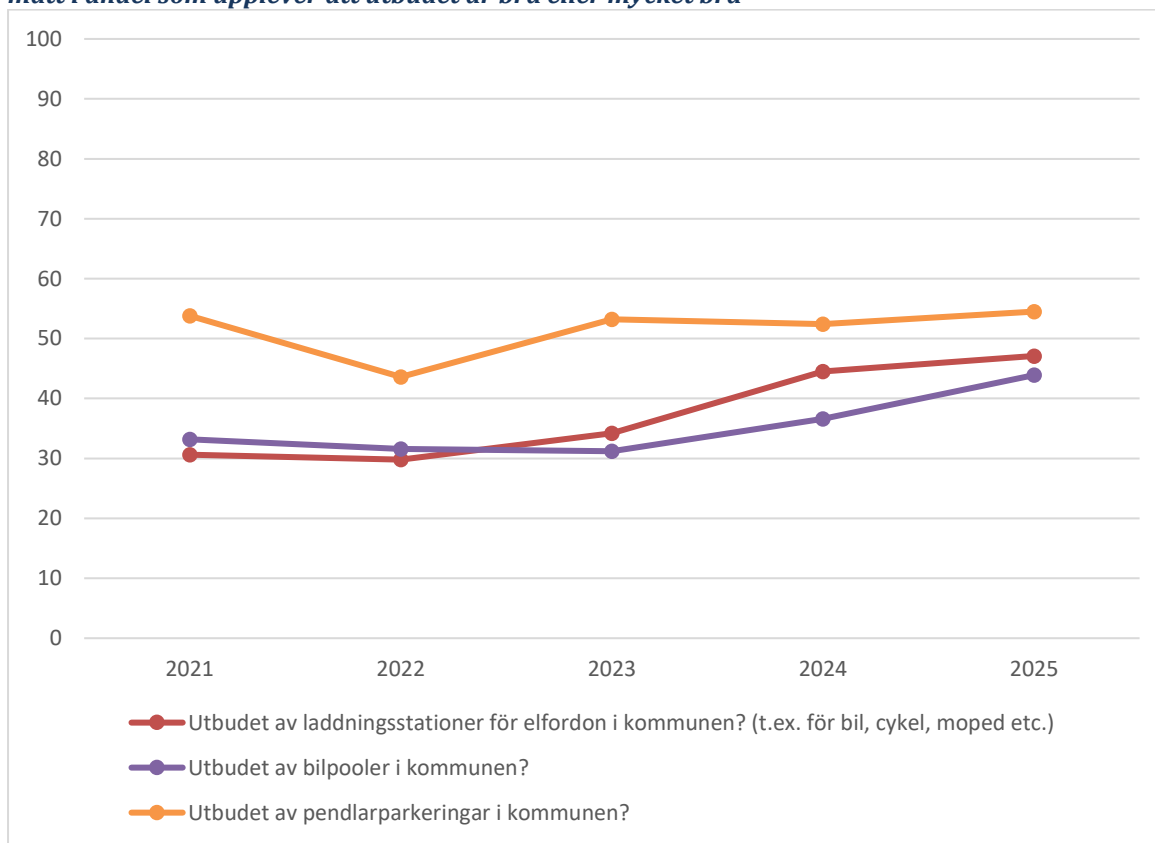
Diagram 8. Antal tusen utbudskilometer tågtrafik och busstrafik i Sörmland

Källa: Trafikanalys, Sörmlandstrafiken och Mälartrafik

Enligt SCB:s medborgarundersökning upplever en ökad andel av kommuninvånarna i Sörmland ett bra eller mycket bra utbud av laddstationer, bilpooler och pendlarparkeringar. Diagram 9 visar att 47 procent av sörmlänningarna upplever ett bra eller mycket bra utbud av laddstationer, 44 procent för bilpooler och 54,5 procent för pendlarparkeringar under 2025. Störst lyft ser vi från 2024 för andelen sörmlänningar som upplever bra eller mycket bra utbud av bilpooler.

Diagram 9. Sörmlands kommuninvånare upplevelse av utbudet av olika typer av transportinfrastruktur mätt i andel som upplever att utbudet är bra eller mycket bra

Källa: SCB:s medborgarundersökning

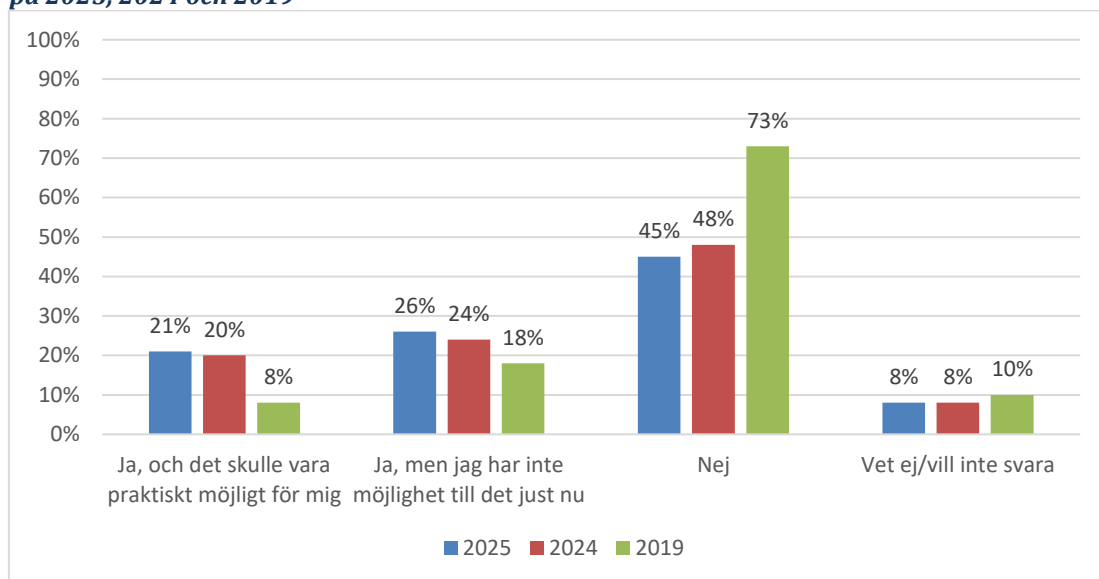
Sörmlandstrafikens punktlighet försämras medan Mälartrafiks förbättras

Under 2025 hade Sörmlandstrafiken en punktlighet på 89 procent, vilket är en liten försämring från 90 procent punktlighet 2024. Mälartrafik hade under 2025 en punktlighet på 87 procent, vilket är en förbättring från 84,5 procent 2024. Det skiljer sig dock lite mellan linjerna för Mälartrafik där linjen mellan Norrköping-Nyköping-Stockholm har en total punktlighet över året på 77 procent jämfört med linjen Uppsala-Tierp-Gävle som ligger 92 procent punktlighet.

Vi ser även en ökad vilja bland regioninvånarna att använda kollektivtrafik mer jämfört med bil. 2025 svarade 47 procent att de har övervägt att nyttja kollektivtrafiken mer jämfört med bil, varav 21 procent upplevde att det även är praktiskt möjligt för dem att göra det. Detta är en ökning med tre procentenheter

från 2024 då 44 procent svarade att de hade övervägt att nyttja kollektivtrafiken mer jämfört med bil. Attityderna har förändrats stabilt i en positiv riktning sedan flera år tillbaka och jämför vi med attityderna 2019 ser vi en ökning på 21 procentenheter då 26 procent svarade att de hade övervägt att nyttja kollektivtrafiken mer jämfört med bil. Störst ökning ser vi andelen som svarat att detta även är praktiskt möjligt för dem.

Diagram 10. Andel regioninvånare som övervägt att nyttja kollektivtrafiken mer jämfört med bil fördelat på 2025, 2024 och 2019

Källa: Data från allmänhetsundersökningen 2024 och 2023

Insatser som har skett i länet för att främja hållbart resande

Nedan visas ett utplock av de insatser som skett under 2025 av Region Sörmland och Sörmlands kommuner.

4,35 kilometer ny cykelväg har byggts ut under 2025

Totalt finns ca 830 km bilseparerad cykelväg i Sörmland 2025 enligt statistik från Kolada. Detta är en ökning med 14 procent från 2019 då det fanns 727 km bilseparerad cykelväg i Sörmland. Enligt inrapporterade siffror från åtta av länets nio kommuner har det byggts ut 4,35 kilometer ny cykelväg under 2025.

Utöver utbyggnad av gång- och cykelväg, har en hel del andra infrastrukturåtgärder genomförts under året som främjar hållbart resande. Det har byggts:

- Förbättrade cykelvägar med ny asfaltering, ny skyltning, målade kantlinjer och cykelsymboler, så kallade cykelmyror, samt separering från biltrafik och gångtrafik
- Nya hastighetssäkrade gång- och cykelpassager så som planskilda

- korsningar och säkerhetshöjande insatser vid befintliga passager
- Ny belysning vid ett flertal gång- och cykelvägar
- Avsmalningar av vägar som bidrar till sänkta hastigheter i tätort
- Nya tillgänglighetsanpassade hållplatser med väderskydd och ökad framkomlighet
- Nya cykelparkeringar vid hållplats.

En särskilt betydande infrastrukturinsats under året är öppningen av cykelstråket mellan Eskilstuna och Kvicksund. Cykelstråket är en cirka tio kilometer lång och sammanhängande cykelförbindelse som skapar en säkrare och mer attraktiv länk för cykelpendling mellan orterna.

Nyköping etablerar hållbara mobilitetslösningar i nytt bostadsområde

I Hansastaden i Nyköping har det etablerats ett gediget mobilitetspaket bestående av flera lösningar och insatser. Det finns en elbilspool för boende. Bilpoolen har medlemskap och en app-funktion. Boende fick prova Sörmlandstrafikens kollektivtrafik kostnadsfritt genom tillfälliga kollektivtrafikkort. Realtidsskärmar installerades i entréer och informationsmaterial om hållbart resande delades ut. Satsningen är en del av Nyköpings långsiktiga strategi för att minska trängsel, utsläpp och parkeringsbehov i staden.

Trosas centrala gator stängdes av från biltrafik under sommaren

Trosas centrala gator gjordes, precis som tidigare år, om till sommargator. Under tio veckors tid var det motortrafikförbud vid Trosa torg och Fiskargatan. I stället öppnades gatorna upp för att boende och besökare fritt skulle kunna strosa i lugn takt, ta promenader och cykla ner till vattnet. Även i andra

kommuner har insatser skett för att på olika sätt begränsa biltrafiken till förmån för mer hållbara transporter. I Vingåker har tidsbegränsning införts på de centrala parkeringarna för att förhindra långtidsparkering och Eskilstuna plockade tillfälligt bort bilparkeringar vid en omledning av busstrafiken.

Katrineholm satsar på säkra och hållbara skolresor

Katrineholm har under 2025 arbetat med att testa och utveckla en metod för säkrare skolvägar, där enklare fysiska åtgärder kombinerats med riktad kommunikation till vårdnadshavare. Detta arbete har kopplats till kommunens deltagande i det nationella forskningsprojektet Aktiva skoltransporter som drivs av bland annat Luleå tekniska universitet och Generation Pep. Projektet syfte är att öka barns aktiva resande genom metoder baserade på trygghet, spelifiering och samarbete med pedagoger. Åtgärderna har resulterat i tryggare miljöer kring skolor och stärkt förutsättningarna för att fler barn ska kunna gå eller cykla i vardagen.

Trosa genomförde en resvaneundersökning på kommunens skolor som även identifierade behov av trafiksäkerhetsåtgärder

Trosa kommun genomförde en resvaneundersökning bland vårdnadshavare till elever i årskurs F–6 för att kartlägga barns skolresor och hinder för gång och cykling. Resultaten visar att många barn redan går eller cyklar, men att bilskjutning fortfarande är vanligt. Enkätsvaren lyfter tydligt behov av säkrare övergångsställen och förbättrade gång- och cykelvägar runt skolorna. Fynden används nu som underlag i kommunens fortsatta arbete med att stärka trafiksäkerheten.

Flera kommuner prioriterar drift- och underhållsinsatser för gång och cykel

Flera kommuner i länet har under 2025 prioriterat gång- och cykeltrafiken i sitt drift- och underhållsarbete. Strängnäs har fortsatt arbeta enligt sina etablerade rutiner med särskild prioritet på vinterväghållning, bland annat genom sopsaltning av centrala gång- och cykelstråk för att säkerställa god framkomlighet vintertid. Nyköping har stärkt sin vinterdrift genom att investera i mindre snöröjningsfordon, anpassade för passager och övergångsställen där större maskiner inte kommer åt. Katrineholm har i sin tur fokuserat på att förbättra tillfälliga omledningar och skyltning för gående och cyklister vid vägarbeten, så att framkomligheten bibehålls även när ordinarie stråk påverkas.

Flera kommuner har genomfört kampanjer och aktiviteter riktat till befolkningen för att uppmuntra till hållbart resande

Nyköping har genomfört en vintercyklistkampanj samt utsmyckat huvudcykelstråken med uppmuntrande skyltar för att inspirera fler att cykla året runt, tillsammans med informationsinsatser i sociala medier. Trosa har engagerat skolbarn att resa hållbart till och från skolan genom att uppmuntra skolklasser att delta i Gå- och cykla-utmaningen med ett pris till den vinnande klassen. Eskilstuna har uppmuntrat arbetsgivare att delta i cykelutmaningar och genomfört cykelskola. Flera kommuner genomförde även aktiviteter under den årliga mobilitetsveckan som kostnadsfri cykelservice, busskörkort för barn, testkörning av elcyklar och informationsinsatser på torg.

Flen inför "När du vill" trafiken tillsammans med regionen

I Flen lanserades den 15 december 2025 en ny typ av kollektivtrafik som kallas "När du vill trafiken". Tjänsten är en app-baserad så kallad on-demand-lösning

som ersätter den tidigare stadslinjen. Resenärer kan boka resor till över 50 förutbestämda adresser i tätorten, vilket skapar mer flexibla och effektiva resor, särskilt i områden med lågt underlag för traditionell linjetrafik. Trafiken körs av mindre fordon med 15 sittplatser och är även anpassad för rullstolar och barnvagnar. Lanseringen sker i samarbete mellan kommunen, Region Sörmland och Nobina.

Region Sörmland inför enklare och billigare biljettköp för flera resenärer

Under året har Region Sörmland genomfört flera förändringar som direkt underlättar resandet och förbättrar den praktiska kollektivtrafikupplevelsen. Bland de viktigaste insatserna finns zonförenklingen, där tre zoner för enkelbiljetter gjordes om till två, vilket förenklar systemet och sänker kostnaden för många resor. Region Sörmland har även uppdaterat sitt studentkoncept, så att studenter nu kvalificerar sig vid 50 procent studietakt, och har gjort periodkort tillgängliga direkt i appen, vilket ökar tillgängligheten och underlättar biljettköp.

Flera kommunikationssatsningar för att synliggöra kollektivtrafiken och locka till mer hållbart resande

Bland årets insatser finns kampanjerna ”Enkelt att köpa biljett” och ”Sörmlands härligaste resmål – upptäck Sörmland med buss”, liksom en uppskattad adventskalender i sociala medier och utlottning av reskort. En satsning på att fånga in fler följare till sociala medier resulterade dessutom i en dubblering av följare på Sörmlandstrafikens instagramkanal. Regionen deltog dessutom i mobilitetsveckans evenemang på flera platser i länet, där invånare möttes för dialog, information och inspiration kring kollektivtrafikens möjligheter.

Eskilstuna stöttar arbetsgivare att göra gröna resplaner

Eskilstuna har under året arbetat för att stötta lokala företag att ställa om sina pendlings- och tjänsteresor genom projektet GREPP, ett initiativ i samarbete med Trivector Traffic. Företagen erbjuds att ta fram egna gröna resplaner med minst fem åtgärder, som exempelvis samåkning, cykelstödjande åtgärder, mobilitetstjänster eller övergång till fossilfria tjänstefordon. Satsningen stärker både klimatnytta och företagets attraktionskraft som arbetsgivare och bidrar till en bredare omställning inom Eskilstunas näringsliv.

Region Sörmland tar fram storregionala strategier tillsammans med omliggande län som ska stärka den hållbara tillgängligheten och kollektivtrafiken

Under 2025 har Region Sörmland tagit viktiga steg i det strategiska arbetet för att stärka hållbart resande på regional och storregional nivå. Inom samarbetet Samverkan östra Mellansverige har regionen bidragit till en ny strategisk inriktning med fokus på ett mer sammankopplat och tillgängligt östra Mellansverige, där hållbar tillgänglighet och funktionsblandad bebyggelse i kollektivtrafiklägen lyfts fram som centrala principer. Parallellt har en strategi för storregional kollektivtrafik tagits fram för att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft i både inomregionala och längre stråk. Tillsammans lägger dessa strategier en viktig grund för det fortsatta arbetet med att utveckla ett mer hållbart och sammanhängande transportsystem i och omkring Sörmland.

Nya cykelstrategier och handlingsplaner på plats eller på gång i Nyköping, Strängnäs och Gnesta

Tre kommuner i länet har under 2025 tagit viktiga steg i sitt strategiska arbete

med hållbar mobilitet genom nya eller uppdaterade dokument:

- Nyköping antog en cykelplan i oktober 2025 som ska gälla mellan åren 2025 och 2035. Planen stärker riktningen mot tryggare, tydligare och mer sammanhängande cykelstråk, kompletterat med satsningar på drift, väderskyddade parkeringar och beteendepåverkan.
- Gnesta beslutade om att ta fram en ny handlingsplan för gång och cykel.
- Strängnäs beslutade om att ta fram en ny cykelstrategi och tillhörande handlingsplan.

Eskilstuna satsar på att ställa om organisationens tjänsteresor och pendlingsresor

Eskilstuna kommun använder även projektet GREPP för att stärka den interna omställningen. Kommunens egna verksamheter deltar för att utveckla mer hållbara interna tjänsteresor, minska beroendet av bil och öka cykel- och kollektivtrafikresande för kommunens medarbetare. Satsningen bidrar till att bygga kapacitet inom organisationen och stöttar kommunens mål om kraftigt minskade utsläpp fram till 2030.

Trosa utvärderar kommunens arbetsplatser utifrån kriterier för en cykelvänlig arbetsplats

Trosa kommun har fortsatt sitt interna arbete med att främja hållbart resande på arbetsplatsen genom att inventera sina arbetsplatser utifrån kriterierna i "Cykelvänlig arbetsplats". Inventeringen omfattar bland annat cykelparkeringar,

usch- och omklädningsmöjligheter, tillgång till tjänstecyklar och rutiner för underhåll. Resultatet används för att ge verksamhetsanpassade rekommendationer och stärka stödstrukturerna för att fler medarbetare ska cykla både i tjänsten och till och från arbetet.

Region Sörmland gör flera insatser för att främja ett hållbart resande hos anställda

Under 2025 har Region Sörmland genomfört flera insatser för att underlätta och uppmuntra medarbetare att resa mer hållbart. Genom aktiviteter som Hösttrampet, visningar av förmåncyklar och cykelservice på samtliga sjukhus har regionen stimulerat ökad cykling bland anställda. Utöver detta har verksamheter fått stöd vid inköp av tjänstecyklar, vilket gör det enklare att välja cykel även i tjänsten. Regionen har samtidigt fortsatt arbetet med att ta fram Gröna resplaner för Mälarsjukhuset i Eskilstuna och Nyköpings lasarett, som ska ge långsiktig vägledning för mer hållbara arbets- och tjänsteresor.

Region Sörmland finansierar infrastruktur och insatser för hållbart resande

Under 2025 har Region Sörmland fortsatt att stimulera hållbara transportlösningar genom riktade finansieringsinsatser. Sex förstudier beviljades finansiering genom årets 1:1-utlysning som ska stärka lokal planering och platsutveckling, bland annat en trafikanalys av Eskilstunas innerstad. Regionen har samtidigt arbetat vidare med den nya Länstransportplanen för perioden 2026 till 2037 där olika satsningar på transportinfrastruktur finansieras. Fördelningen av finansieringen mellan olika transportslag ser ut så här:

- 21 procent av planens medel går till åtgärder som stärker kollektivtrafiken, såsom satsningar på hållplatser, resecentrum och utveckling av trafikstråk.
- Sju procent avsätts till cykelinvesteringar, bland annat ny statlig gång- och cykelväg och åtgärder för att säkra osäkra GCM-passager.
- Åtta procent går till medfinansiering av kommunala projekt kopplade till

trafiksäkerhet, gång- och cykelvägar, cykelparkeringar och kollektivtrafikåtgärder.

- 13 procent går till vägprojekt vars syfte är trafiksäkerhet vilket kan innefatta åtgärder som till viss del begränsar bilens framkomlighet.
- 51 procent går till vägprojekt vars syfte är att öka bilens framkomlighet. Dessa medel kan dock även inkludera trafiksäkerhetshöjande insatser och förbättrade miljöer för gående, cyklister och kollektivtrafik.

Region Sörmland har utforskat hur organisationens arbetssätt och styrdokument behöver utvecklas för att stärka hållbar tillgänglighet i länet

Under 2025 gjorde Region Sörmland en omfattande förstudie om hållbar tillgänglighet. Syftet med förstudien var att analysera nuläget och identifiera vilken styrning och arbetssätt som behövs för att regionen långsiktigt ska kunna arbeta mer samlad och systemiskt med tillgänglighetsfrågor.

Rekommendationerna lyfter bland annat:

- behovet av en gemensam definition av hållbar tillgänglighet,
- utveckling av tvärfunktionella arbetssätt,
- etablering av gemensamma indikatorer,
- stärkt intern kompetens,
- tydligare koppling mellan styrdokument och det övergripande målet om hållbar tillgänglighet.

Förstudien pekar därmed ut viktiga strukturella steg för en mer samordnad och effektorienterad regional styrning.

Flera nätverksträffar har skett med fokus på förbättrad samverkan i länet

Region Sörmland har tillsammans med kommunerna vidareutvecklat samverkansstrukturerna i nätverket för hållbart resande för att få ut större effekt av den gemensamma kompetensen i länets kommuner och regionala aktörer. Arbetet har resulterat i ett förstärkt och tydliggjort syfte för nätverket, en mer uttalad gemensam målbild och ökad samsyn om hur nätverket ska användas i praktiken. Ett nytt årshjul för nätverksträffar har tagits fram som skapar bättre struktur, kontinuitet och förutsättningar för planering av gemensamma insatser, lärande och erfarenhetsutbyte. De stärkta samverkansformerna har även lett till att aktörerna kunnat ta fram en gemensam projektansökan.